

Vapaaehtoisen asepalveluksen toimivuustutkimusmalli

Sokaris Korhonen

Akateeminen Maanpuolustusyhdistys ARU ry:n
puheenjohtaja

Paikalla yksityishenkilön ominaisuudessa, malli ei ole
ARUn virallinen kanta.

Toimiviksi havaittuja toimintamalleja ei kannata muuttaa

- Maanpuolustuksemme pohjautuu reserviin
- Asevelvollisuus tapa tuottaa reserviä
- Ei kuitenkaan ainoa tapa
- Ainakin yhden vaihtoehdon toimivuus voidaan tutkia vaarantamatta maanpuolustusta

Tutkimusasettelu

- Laskelmat tehty oletuksella, että Puolustusvoimat kouluttaa jatkossa vuosittain 23 000 henkilöä
- Näistä 10 %:lle arvottaisiin palvelus vapaaehtoiseksi, jolloin vapaaehtoisia olisi tutkimuksen alussa 2300 vuodessa. Reserviläisten velvoitteet säilyisivät samoina.
- Vapaaehtoisille maksettaisiin palveluksen vapaaehtoiseen suorittamiseen kannustavaa huomattavasti korkeampaa päivärahaa (50/70/90 EUR/pv, samalla tavalla palvelusajan mukaan porrastettuna kuin nykyisin). Tästä tulisi lisäkustannuksia noin 31,4 miljoonaa euroa / v.
- Vapaaehtoisista muodostettaisiin erillisiä koulutusyksiköitä, joiden suoriutumista palveluksesta voitaisiin vertailla asevelvollisista muodostettuihin koulutusyksiköihin suoraan.
- Jos edellä esitetty päivärahakannustin on riittämätön vaikkapa siten, että palveluksen vapaaehtoisesti suorittavien määrä jää vaikkapa puoleen tavoitteesta, tulee vuosittaisesta koulutustavoitteesta silti 95 % täyteen, jolloin maanpuolustus ei vaarannu ratkaisevasti. Jos kannustin taas todetaan riittäväksi, voidaan vapaaehtoisten osuutta haluttaessa kasvattaa.
- Kuntostandardit olisi hyvä yhdenmukaistaa ja kaikki koulutushaarat avata myös naisille, jolloin joukkosijoitukset määräytyisivät vain suorituskyvyn ja halukkuuden mukaan.

Vapaaehtoisuuteen pohjautuvan maanpuolustusmallin kustannukset

- 100 % vapaaehtoisen järjestelmän päivärahakustannukset 23 000 vuosittaisella koulutettavalla (joista 10000 165 vrk, 3000 255 vrk ja 10000 347 vrk) olisivat noin 354 miljoonaa euroa vuodessa.
- Nykyisillä päivärahoilla vastaavat kustannukset olisivat hieman alle 40 miljoonaa vuodessa.
- Täysin vapaaehtoiseen maanpuolustukseen voidaan siis periaatteessa siirtyä kasvattamalla puolustusbudjettia noin 315 miljoonaa euroa eli hieman yli 10 % nykyisestä, sillä edellytyksellä, että esitettyjen päivärahojen kannustinvaikutus on riittävä.

Kertauskustannukset

- Vuodelle 2015 suunniteltu 15 000 reserviläisen kertausharjoittaminen, mikä on noin 7,2 % 207 800 taistelijan sodan ajan 230 000 taistelijan vahvuuteen kuuluvasta reservistä
- Tämä taso on selkeästi riittämätön reserviin pohjautuvan maanpuolustuksen uskottavuuden kannalta
- Jos taistelijoita koulutetaan vuosittain 23 000 ja ensisijainen reservi on kooltaan 207 800, se voidaan koostaa täysin palveluksen korkeintaan 10 vuotta sitten suorittaneista.
- Kertausvelvoitteiden maksimimäärän säilyessä nykytasolla (40/75/100 vrk) ja jos nämä kertausharjoitusvuorokaudet jaetaan näiden ensimmäisen 10 reservivuoden ajalle, tulisi tästä miehistölle 4 vrk / v, erikoiskoulutetulle miehistölle 7,5 vrk / v ja johtajille 10 vrk / v.
- Käytettäessä kertausharjoitusvuorokauden hintana valtion budjettilaskelmassa ilmoitettua 238 euroa, tulisi tällaisesta kertauttamisesta vuodessa kustannuksia noin 331 miljoonaa euroa.

Tutkimuksen hyödyt

- Aiheen käsittely muuttuu täysin analyyttiseksi
- Tällainen käsittelytapa on hyvin aiheen vakavuuteen soveltuva
- Kova data puhuu puolestaan
- Tutkimuksen kustannukset pienet suhteessa saavutettavaan hyötyyn – debatti asevelvollisuudesta voidaan päättää lopullisesti ja keskittyä muihin asioihin